

§135

KS2020/256

Lokala ordningsföreskrifter för Bollebygds kommun - återremiss

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar förslag till nya lokala ordningsföreskrifter, daterad 2022-05-01.

I och med antagandet av nya ordningsföreskrifter upphävs kommunfullmäktiges beslut 1996-02-29, § 20 (Antagande av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Bollebygds kommun), samt fullmäktiges beslut 2002-04-11, § 31 (Begäran om tillägg till de lokala ordningsföreskrifterna).

Ärendet

Kommunfullmäktige återremitterade ärendet på sammanträde 2022-02-10, § 18. På sammanträdet uppstod frågor om skillnaden mellan begreppen offentlig plats och allmän plats enligt Plan och bygglagen (PBL) och vad som skiljer dem åt i ordningsstadgan och i ordningslagen. Frågan har ställts till plan- och exploateringsenheten om skillnaden mellan begreppen samt om enhetens möjligheter att ta fram en karta över alla områden som omfattas av ordningsstadgan. Följande svar har lämnats av plan- och exploateringsenheten: Det här är allmän plats: Allmän plats var ett juridiskt begrepp vars ursprung kommer från lagen Allmän ordningsstadga från 1956, som numera är upphävd och ersatt av Ordningslagen (SFS 1993:1617). Allmän plats avsåg då väg, gata, torg eller område som är tillgängligt för alla. Begreppet används på det stora hela inte idag, utan har ersatts med benämningen offentlig plats. Allmän plats förekommer dock fortfarande i plan- och bygglagen ("en gata, en väg, en park, ett torg eller ett annat område som enligt en detaljplan är avsett för ett gemensamt behov") samt i vapenlagen och i brottsbalken. I brottsbalken avser man då också butiker, kyrkor, restauranger, teatrar och tåg som allmänna platser. Reglerna för allmän plats gäller oavsett vem som äger marken, om marken ianspråktagits för att vara tillgänglig för allmänheten. Dock måste marken för att bli allmän plats tas i anspråk som sådan. Detta görs genom att en Lantmäteriförrättning genomförs, varvid hela eller i förekommande fall delar av fastigheten går över och blir allmän plats. I samband med övergången ska markägaren gottgöras ekonomiskt av den exempelvis samfällighet som tagit marken i anspråk som allmän plats. Om i detaljplan som allmän plats planerad allmän plats inte tas i anspråk som sådan, finns något inom Plan- och bygglagen (PBL) som betecknas pågående användning, vilket innebär att den dittills pågående användningen är tillåten tills ianspråktagande sker.

Det här är en offentlig plats: Offentliga platser i Sverige är enligt 1 kap. 2 § Ordningslagen:

1. allmänna vägar,
2. gator, vägar, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän plats och som har upplåtits för sitt ändamål,
3. områden som i detaljplan redovisas som kvartersmark för hamnverksamhet, om de har upplåtits för detta ändamål och är tillgängliga för allmänheten, samt
4. andra landområden och utrymmen inomhus som stadigvarande används för allmän trafik.

Bedömning av arbetsinsatsen som krävs för att hålla en karta av samtliga platser som omfattas av ordningsstadgan ajour. Kort kan man beskriva det som att alla genomförda allmänna platser också är offentlig plats. Dock finns det i Bollebygds kommun gott om områden som är planlagda som allmän plats men där lantmäteriförrättningarna och gatuutbygganden som krävs för att uppfattas som offentlig plats inte är genomförd. T.ex. så finns det allmän plats gata i detaljplanen för Bergadalen där gatan ännu inte är offentlig plats eftersom gatan inte är byggd och lantmäteriförrättningen som skapar en fastighetsgräns runt gatan inte är genomförd. Den är fortfarande allmän plats enligt PBL, men den har ännu inte blivit en offentlig plats. Det finns även gott om t.ex. grönområden som är planlagda med enskilt huvudmannaskap i byggnadsplaner i områden Olsfors, Töllsjö och Hultafors, där borde något likande en vägförening ha skapats för att gemensamt sköta grönyrtorna. Eftersom det enskilda huvudmannaskapet säger att de är allmänna ytor, men som inte ska ägas och driftas av kommunen. Något som ytterligare försvårar tolkningen av vad som ska ses som offentlig plats är att i vissa fall äger kommunen delar av de enskilda grönområdena. Det kan också finnas gator som enligt ordningslagen borde tolkas som offentlig plats som inte är allmän plats t.ex. Guldsandbivägen som är kvartermark i gällande plan och sköts som en gemensamhetsanläggning av de boende. Bollebygds kommun har inga områden för hamnverksamhet enligt punkt 3 på listan över offentlig plats men parkeringen vid Bollenkollen kan räknas i till punkten 4, eftersom den är planlagd för trafikändamål.

För att svara på frågan om Bollebygds allmänna platser är offentliga platser krävs alltså en genomgång av samtliga detaljplaner i kommunen samt en handpåläggning för att se om detaljplanerna är genomförda. Av resonemanget ovan framgår att det är flera parametrar som behöver vägas in för att avgöra om en allmän plats är att beakta som offentlig plats. För att sedan rita en karta över all offentlig plats så behövs en digitalisering av samtliga allmänna platser och för att göra det behöver detaljplanerna digitaliseras. Att digitalisera samtliga detaljplaner är påbörjat av kommunens plan- och exploateringsenhet. Arbetsinsatsen som krävs för att digitalisera samtliga planer i Bollebygd beräknas motsvara en heltidstjänst i ett år. Arbetet kräver att den som gör digitaliseringen kan tolka en plankarta och göra avvägningar i tolkningen. Därför görs arbetet med digitalisering av detaljplaner i mån av tid. Idag har plan- och exploateringsenheten ingen tidplan för när arbetet beräknas vara klart. När digitaliseringen är klar behövs en handpåläggning för att se vilka av de allmänna platserna som inte är genomförda på ett sådant sätt så att de är att betrakta som offentlig plats. En faktor som ytterligare försvårar arbetet är att hela tiden tillkommer allmän plats och offentlig plats, tex. genom att nya detaljplaner görs och genom att allmän plats i gamla detaljplaner löses in. Därav skulle en karta som beslutsunderlag snabbt förlora sin aktualitet. Eftersom det inte går att få en korrekt karta av offentliga platser innan digitaliseringen av detaljplanerna är gjord och eftersom kartan snabbt skulle bli obsolet föreslår förvaltningen att ordningsstadgan fastställs utan kartmaterial. Om det är viktigt att det på sikt finns en karta där det är gjort en tolkning över samtliga ytor i kommunen som omfattas av den lokala ordningsstadgan kan plan- och exploateringsenheten åta sig arbetet att ta fram det som en del av kommunens digitala karta som finns på hemsidan när digitaliseringen av detaljplanerna är klar.

Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlade återremissen på sammanträde 2022-03-31, § 63, och beslutade att återigen återremittera ärendet för att arbeta in Biblioteksparken under § 13 samt tillhörande karta. Denna ändring är nu gjord i det material som presenteras till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar förslag till nya lokala ordningsföreskrifter, daterad 2022-05-01. I och med antagandet av nya ordningsföreskrifter upphävs kommunfullmäktiges beslut 1996-02-29, § 20 (Antagande av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Bollebygds kommun), samt fullmäktiges beslut 2002-04-11, § 31 (Begäran om tillägg till de lokala ordningsföreskrifterna).

Ledamöternas förslag till beslut

Daniel Persson (SD) föreslår följande som tilläggsförslag på sida 5, § 12, längst ner; Passiv insamling av pengar (tiggeri) får ej ske i anslutning till butiker.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag, samt ett tilläggsförslag. Ordföranden frågar först om arbetsutskottets förslag kan antas och finner att så sker. Därefter frågar ordföranden om kommunstyrelsen antar eller avslår Daniel Perssons (SD) tilläggsförslag och finner att kommunstyrelsen avslår förslaget.

Beslutsunderlag

- §122 KSAU Lokala ordningsföreskrifter för Bollebygds kommun - återremiss
- Lokala ordningsföreskrifter för Bollebygds kommun
- Bollebygds kommuns lokala ordningsföreskrifter, kommunala badplatser (bilaga 1)
- Bollebygds kommuns lokala ordningsföreskrifter (bilaga 2)
- Lokala ordningsföreskrifter i Bollebygds kommun - återremiss
- Lokala ordningsföreskrifter för Bollebygds kommun
- Lokala ordningsföreskrifter för Bollebygds kommun (nuvarande)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad